

SLOVENSKI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 1551

Periódico de la Colectividad Yugoslava

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

NAROČNINA: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50. Za druge dežele 2,50 USA-Dolarjev.

Dirección y Administración: GRAL. CESAR DIAZ 1657, U. T. 59 - 3667 - Bs. Aires.

AÑO (Leto) XII.

BUENOS AIRES, 1 DE NOVIEMBRE (NOVEMBRA) DE 1941

Núm. (Štev.) 39

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctva.

Totalitarna vojna

Med kulturnimi narodi je bila že v starem veku navada, da so za napad proti drugemu ljudstvu, ki jim je bilo na poti ali je zanje predstavljalo kakršnokoli nevarnost, iskali primeren vzrok, počakali na primeren povod in da so vojno napovedali. Ta navada se je ohranila med bolj kulturnimi narodi več ali manj tudi v poznejši zgodovini. V preteklem stoletju so se začela določevati celo podrobna pravila glede napovedovanja vojne, glede bojevanja, nevtralnosti itd. V začetku tega stoletja so Japonci prekršili mednarodna pravila o vojni, ko so pred formalno vojno napovedjo napadli rusko portartursko posadko, in leta 1914 so Nemci začeli teptati mednarodna pravila, ko so napadli Belgijo, začeli pozneje vporabljaliti pline itd. Toda tudi v teh dveh vojnah so armade, vsaj v precejšnji meri, spoštovale civilno prebivalstvo in z vojnimi ujetniki so države postopale znošljivo.

Nacizem je uvedel "totalitarno" vojno: napad brez vojne napovedi, uničevanje malih in velikih civilnih mest, streljanje iz strojnici in z bombami na bežeče civilno prebivalstvo in, končno, streljanje nedolžnih ljudi — talcev — kot kazni za napade na člane okupacijske vojske, za sabotažo in celo za širjenje totalitarnega protivnih letakov. Da, celo zaširjenje letakov po nasprotnikih, ki jih ne morejo izslediti, so se nacisti začeli znašati nad talci. V svoji popolni pokvarjenosti trde in tudi mislijo, da je popolnoma upravičeno ubijanje ljudi, ki jih imajo v ječah in koncentracijskih taboriščih in o katerih torej z gotovostjo vedo, da niso izvršili čina, zaradi katerih jih streljajo in obešajo.

Vojna je bila zmerom hudo zlo. Včasih pa so neizmerno hude tudi njene kasnejše posledice. Tako nam je prva svetovna vojna pustila kot dediščino naci-fašizem, ki se je na barbarske načine začel boriti proti domačim nasprotnikom, jih končno podvrgeter jim onemogočil vsako delovanje. Jasnje je bilo, da bo naci-fašizem, ki se je takoj od začetka pripravil na novo vojno, tudi v mednarodnem bojevanju enako brutalen, barbarski, ter prav tako nasilen napram drugim, zasužnjenim narodom. Brezobzirno, totalitarno, vojno so brez prikrivanja napovedovali razni izvedenci v naci-fašističnem taboru, predvsem pruski generali, kateri so se pripravljali, da "popravijo krivice" versajskega mira.

Evropski državniki nefašističnih držav, zavedajoč se svoje odgovornosti in posledice nove vojne, so si na vse načine prizadevali odstraniti nevarnost ter podaljševati mir. To previdnost so totalitarci smatrali kot strahopetnost. Zato so postajali še bolj predrzni in nasilni. Usodno za diktatorske je, da morajo narod, katerega tlačijo, slepiti z vedno novimi uspehi. To je bilo v vseh časih in se sedaj ponavlja. Ko je naci-fašizem končal boj v notranjosti, je v svoji neizogibni potrebi po novih uspehih moral zaneti mednarodno vojno. Popuščanje demokratičnih državnikov vojne ni moglo preprečiti, dalo pa je totalitarcem časa, da so se temeljiteje pripravili ter v Abesiniji in v Španiji preiskusili nove načine bojevanja, katere so si izmislili pruski generali, ki jim je klanje edini življenjski namen. Strahovita katastrofa je izbruhnila in voj-

Nemci obtičali pred Moskvo

SILOVIT ODPOR RUSKE VOJSKE, KI DELOMA PREHAJA V PROTINAPADE, IN SLABO VREME STA ZADRŽALA NACISTIČNO ARMADO IN PREKRIZALA HITLERJEVE RAČUNE — RUSI ORGANIZIRAJO NOVE VOJSKE V SIBIRIJI — NA JUGU SO NEMCI PRODRLI NA KRIM

Ze mesec dni je, odkar se je začela nacistična ofenziva proti Moskvi in že dvajset dni zagotavljajo Nemci, da so ruske armade že "izločene iz boja ter je njihovo popolno uničenje samo vprašanje kratkih dni". Dnevi pa minevajo in Nemci ne le da niso prišli v Moskvo, marveč so jih Rusi začeli v nekaterih krajih celo potiskati nazaj v silovitih protinapadih. Boji, ki se bijejo okrog Moskve, prekašajo po svoji silovitosti in po številu žrtev vse, kar jih je doslej zabeležila zgodovina. Rusi računajo, da je padlo od vsakih deset Nemcev, ki jih je Hitler vrgeter tej novi ofenzivi proti Moskvi, šest mož, priznavajo pa, da imajo tudi sami težke zgube.

Ko je položaj izgledal že zelo obupen za glavno mesto, se je Rusom posrečilo ojačiti obrambne vrste s rezervami, obenem pa jim je o pravem času prišlo na pomoč slabo vreme. Veliki nalivi so raztaljali sneg in spremenili ceste in polja v ogromna blatna močvirja, v katerih so Nemci obtičali. Žukov, ki je nadomestil Timošenka v poveljstvu armad, katere branijo Moskvo, in kakor izgleda, je podžgal njihovo odpornost. V Kalininu, Možajsku in drugod se morajo Nemci umikati in Moskva je začela že nekoliko svobodneje dihati. Nič ne kaže, da jo bodo Nemci, ki v svojih poročilih zelo tarnajo zaradi blata in slabega vremena, zavzeli še pred nastopom prave zime, ki je pred durmi. In to — zavzetje Moskve pred zimo — je bil cilj, katerega si je bil postavil Hitler. Nemec je hotel za zimo ogreti s tem uspehom, da bi lažje počakali do prihodnje pomladi, ko bi se spet mogle začeti operacije v večjem obsegu. V Moskvi, čeprav bi bila deloma porušena, bi nemška vojska našla zavetje pred mrazom in odih. Ti Hitlerjevi računji pa so, upajmo, splavali po vodi.

Timošenka je Stalinova vlada poslala na jug, kjer je prevzel vod-

skih življenj.

Ko je Hitler zasedel Avstrijo, je izjavil, da je popolnoma zadovoljen. Pa ni bil dolgo. Prokletstvo, ki preganja diktatorje, je terjalo nove uspehe. Zasedel je Švede. Iste izjave so se ponovile in isto prokletstvo je Hitlerja gnalo naprej. Prišla je na vrsto češkoslovaška. In Poljska. In sledila je cela vrsta drugih držav. In končno Rusija. Sedaj pravijo, da bo Hitler popolnoma zadovoljen, če bo Rusijo porazil. Ponudil bo Angležem mir. Pa tudi če bi se Angleže porazil in zasedel vso Evropo, zadovoljiti se ne bo mogel. Roosevelt je te dni povedal, da imajo nacisti že izdelan načrt za razdelitev Južne Amerike v pet velikih, njim podrejenih držav. In za Južno Ameriko bi prišla na vrsto Severna. In potem še drugi deli sveta.

Prokletstvo, ki ga preganja, bo Hitlerja ugonobilo. Z njim bo padel tudi barbarski, krvoločni režim, ki ga je uvedel. In z njim bo — upajmo, da za vedno — izginilo roparsko napadanje miroljubnih sosedov, neusmiljeno uničevanje civilnega prebivalstva, streljanje nedolžnih talcev in še druga zverstva, ki jih je uvedel naci-fašizem.

stvo Budjenjijeve armade. Tam je položaj bolj kočljiv. Budjenjijeve čete so dobile močne udarce, od katerih si doslej še niso mogle popolnoma opomoči. Odeso so morale izprazniti, Stalino tudi in Nemci so pred par dnevi vlomili na Krim, kjer bi radi prodrli do Sebastopola, važnega oporišča ruskega vojnega brodovja na Črnem morju. Timošenko si prizadeva, da bi zadržal so-

vražnika, vendar pa mu to še ni uspelo. Če bi se Nemcem posrečilo prodreti do Kavkaza, bo tam najbrž stopila v akcijo armada angleškega generala Wawella in zaprla Hitlerjevi vojski dohod do petrolejskih vrelcev.

Čeprav se je položaj v glavnem izboljšal za Ruse, se v Kujbiševu, kamor se je preselila vlada, ne vda-jajo prevelikemu optimizmu. Zave-

dajo se, da čakajo Rusijo še težke preizkušnje in nanje se z vneto pripravljajo. Mnoge tovarne orožja so iz ogroženih krajev preselili v Sibirijo in tam organizirajo sedaj nove armade, ki bodo štele kakšne štiri milijone mož.

Hitler je torej še daleč od svojega cilja. Rusi in vsi nasprotniki nacizma so prepričani, da Hitler tega ma so prepričani, da Hitler tega

Izjave zunanjega ministra dr. Ninčiča

Zunanji minister jugoslovanske vlade dr. Momčilo Ninčič je imel v londonskem radiu govor, namenjen našemu narodu doma, in v katerem je rekel, med drugim:

"Vsak dan dobivamo vesti o vsem, kar se pri vas dogaja. Imamo strašna poročila o klanju Srbov tako na drugi strani Drine kakor v

jim zgoovina sveta ne pozna enakih.

"Od poklicnega ubijalca, kakršen je Pavelić, in od njegove bande ni bilo mogoče pričakovati ničesar drugega. Toda njegov režim je bil vpstavljen s pomočjo italijanskih in nemških bajonetov. Brez njihove oborožene pomoči bi se ti tolovaji ne mogli vzdržati na oblasti niti en sam dan in bi jim niti na um ne bilo moglo priti, da v taki meri izživajo srbski narod. In še več: Pavelić in njegovi "vstaši" so bili pripeljani na Hrvaško naravnost iz Italije, katera je, o čemer ni nobenega dvoma, ohranila svoje vrhovno nadzorstvo nad njimi. Zaradi tega pada na italijanski narod sramota za vse, kar se tam dogaja. Kje je tisti "hrvaški kralj", ki je Italijan? Ali se zaveda, da klanje srbskih otrok pada na njegovo dušo? Ali ga ne peče vest, ker se tako v zgodovini še ne zabeležena zverinstva dogajajo v njegovi "kraljevini"? Pavelić in njegov režim izvršujejo oblast in koljejo srbski narod v imenu njihovega "kralja". Kje je ta kralj, član "velike savoj-

ske hiše", da tega ne prepreči, če se s pokolji ne strinja?

"V tej svoji nesreči je srbski narod stisnil na svoje grudi brate Slovence, ki so neusmiljeno preganjani in mnogi izmed njih kakor živina pregnani v Srbijo. Naj jih še bolj pritisnejo na svoja srca, zakaj oni so vredni tega. Naše usode so tesno povezane in s krvjo zapečateni. Oni s solzami in s ljubeznijo vračajo našo ljubezen.

"Pri vseh naših zaveznikih in prijateljih naletava držanje srbskega naroda na popolno razumevanje in iskrene simpatije. V Angliji, v Rusiji in pri vseh drugih narodih vedo, koliko smo storili za skupno stvar. Sočustvujejo z nami in cenijo naše požrtvovanje. Težke so preizkušnje, ki jih sedaj prestaja srbski narod. V svoji zgodovini je le malokdaj imel težje preizkušnje, toda bodočnost je naša. Mislimi je treba na boljše dneve, ki bodo prišli. Ohraniti moramo prisotnost duha in treznost presojanja. Kloniti ne smemo nikdar!"

Dr. Momčilo Ninčić

Pavelićevi Hrvaški. Tam se sistematično iztreblja srbski narod. Koljejo otroke pred očmi roditeljev in roditelje pred vpitjem otrok. Krvoločne zveri, ki vzdržujejo Pavelićev režim in mu pomagajo, niti ne mislijo na to, da hrvaški narod ni močan in da ga obdajajo nepomirljivi sovražniki. Brez pomoči Srbov, brez sodelovanja s srbskim narodom, se hrvaški narod ne bo mogel vzdržati in bo uničen. Večina hrvaškega naroda, vse kar je najboljšega v njem, se tega zaveda in ne sodeluje pri klanju Srbov.

"Zastopnik hrvaškega naroda v naši vladi g. dr. Juraj Krnjević je na najbolj odločen način obsodil te zločine in izjavil, da hrvaški narod nima ničesar skupnega z njimi. Toda Pavelić in njegovi privrženci ne mislijo na interese Hrvatov. Zejni so samo srbske krvi. Toda nekaj je, na kar bi morale te zveri misliti. Prišel bo dan obračuna. Kazen bo morala biti prav tako neizprosna, kakor so oni neizprosni. Naš narod mora dobiti in bo dobil zadoščenje za one tisoče na zverinski način poklanih Srbov, ki so v njihovih očeh krivi samo zato, ker so Srbi. Kazen bo morala odgovarjati velikosti zločina. Ubijalci niso samo tisti tisoči "vstaških" razbojnikov nego ves Pavelićev režim in vsi oni, ki posredno ali neposredno ta režim vzdr-

PRIMORSKI ODBOR

Priliko, ki se jim je ponudila v nedeljo 26. t. m., ko so se našli na prireditvi paternalne šole, so nekateri naši Primorci, Slovenci iz Goriške in Tržaške ter Hrvati iz Istre, izkoristili za prijateljski pomenek o vprašanih, ki se tičejo naše ožje primorske domovine v zvezi s sedanjimi dogodki v svetu. Vsi so si bili edini v tem, da mora naša izseljenska skupina v Argentini, največja skupnost Primorcev v inozemstvu, dvigniti svoj glas v imenu zasužnjene jugoslovanske narodne manjšine v Italiji ter zahtevati njeno osvoboditev izpod jarma Italije, katera Slovence in Hrvate neusmiljeno tlači že več ko dvajset let.

Tekom razgovora se je pokazalo, da se našim izseljencem iz Primorske v Argentini odpira v tem pogledu široko polje dela ter da je njihova dolžnost, da se ga lotijo z največjo vneto. Po vsestranskem razmotrivanju vprašanja organizacije tega dela se je ustanovil v okviru Jugoslovanske Narodne Obrane "Odbor Slovencev in Hrvatov izpod Italije", ki se bo v kasteljanščini imenoval "Comité de los yugoslavos de la Venecia Giulia" in katerega pred javnostjo zastopajo sledeči rojaki: Marij Medvešek, Ivo Mihaljević, Andrej Škrbec, Joso Defrančeski in Ivan Berginc.

Dolžnost vseh primorskih izseljencev, ki niso in ne bodo nikoli pozabili na svoje rodne kraje, je, da akcijo tega odbora podprejo po svojih najboljših močeh. Kako bodo mogli to storiti, jim bo obrazložil "Primorski odbor", kakor ga bomo na kratko imenovali v okrožnicah, ki jih bo začel pošiljati na vse poznane primorske naslove. Vsak, ki hoče sodelovati pri akciji za osvoboditev Primorske, se pa lahko tudi sam takoj javi na sledeči naslov: "Primorski

VESTI IZ ZASUŽNJENEGA OZEMLJA

ITALIJANSKA ARMADA NA HRVAŠKEM

Uradno je bilo naznájeno, da je drugi italijanski armadni zbor pod poveljstvom generala Vittorija Ambrosija prevzel vojaško oblast nad vso obalo Hrvaške. General Ambrosio je ukazal hrvaškemu ljudstvu, da mora v teku 48 ur izročiti italijanski armadi vse strelno in drugo orožje. Dalje je naznájil, da ne bo hrvaškimi civilnim prebivalcem dovoljeno potovanje po "neodvisni" Hrvaški brez posebnega dovoljenja italijanskih vojaških oblasti.

Kakor se iz tega razvidi je Paveličeva Hrvaška zelo "neodvisna"!

NA HRVAŠKEM NEPRESTANO KIPI

Razni politični elementi na Hrvaškem se neprestano kavsaajo za politično premoč. Konflikt med hrvaško armado in Paveličevo vstaško stranko je vedno večji. Paveličevci se boje vpliva armade in kjer le mo-

vodih v St. Vidu pri Ljubljani, katere je zasedel Hitler, potem ko je iz njih pregnal dijake in profesorje. Rev. Julius Slapšak je prejel to žalostno vest od svoje matere, katera mu na kratko poroča, da je Dr. Fr. Trdan 12. avgusta še pisal domov, toda na Veliki Šmaren, 15. avgusta, je že ležal na mrtvaškem odru. Doma je bil iz Sušja, pri Ribnici. Odkar so naziji zasedli Gorenjsko in pregnali dijake in profesorje iz škofovih zavodov v St. Vidu, je dr. Trdan živel v Ljubljani.

Dr. France Trdan je bil star okrog 58 let. Bil je učenjak, poleg tega pa jako vesele narave in tudi šalčivec. Leta 1936 se je nahajal nekaj časa tudi v Ameriki. Mnogim bo poznan po premikajočih slikah iz domovine, katere je v marikateri naselbini kazal Mr. Grđina iz Clevelanda in katere mu je v zadnjem času dobavljal dr. France Trdan ki je iz tega namena, da je ameriškim Slovincem podal krasne slike iz de-

Posebno sodišče v Somboru deluje. Obsodilo je 18 'komunistov' na smrt.

rejo, izpodrivajo vojaške oblasti in jih nadomeščajo s svojimi pristaši. Vojaški častniki odprto pravijo, da na Hrvaškem ne bo reda in pravega miru toliko časa, dokler ne bo pristržena moč Paveličevih vstavev.

Med tem so izbruhnili spori med katoličani in muslimani v Bosni in na dnevnem redu je lov na "komuniste", ki so obdolženi sabotaže in drugih zločinov.

Poročila zatrjujejo, da so srbski četniki 24. avgusta zasegli smodnišnico severno od Sarajeva in jo razstrelili. Železniška zveza z Zagrebom je bila zaradi tega pretrgana teden dni.

V Sarajevu je bilo v teku nekaj dni ubitih šest nemških vojakov. Vstaši dolže Srbe tega dejanja.

Pavelič je pred nekaj dnevi izdal oglaš, da odslej ne bodo več obešali ljudi v Hrvaški. Vsi obsojeni v smrt bodo ustreljeni.

STRELJANJA V TRSTU IN LJUBLJANI

Italijanski listi poročajo, da so bile izvršene razne smrtno obsodbe tudi v "provinci Ljubljana" zaradi sabotaže in skrivanja orožja. Uradna vest ne pove, koliko naših ljudi je bilo ustreljenih v Ljubljani in tudi ne navaja imen teh novih žrtev fašističnega sovraštva proti našemu narodu.

Odpor proti zemlje lačnemu Italijanu prihaja do vsak dan bolj ostrega izraza ne samo v onem delu jugoslovanske Slovenije, ki ga je zasedla italijanska vojska, marveč tudi na Primorskem, kjer naš narod že od 1918. leta ječi v italijanskem robstvu.

Naši Tržačani so doživeli sedaj drugo Bazovico; devet novih narodnih mučenkov je padlo pod krogla mi fašističnih morilcev in sledilo so jim v grob še drugi mučniki, streljani v Ljubljani. To so žrtve italijanskega terorja, o katerih govori italijansko uradno poročilo, katerega očitni namen je ustrahovati prebivalce "odrešene" Slovenije; koliko naših ljudi je bilo postreljanih ne da bi o tem poročala italijanska vlada, koliko jih trohni po ječah in v konfinacijskih taboriščih, tega ne vemo.

ŽRTEV POSLEDIC VOJNE

Iz Clevelanda, Ohio, poročajo, da je prejel Rev. Julius Slapšak iz Ljubljane kratko sicer, a pretresljivo sporočilo, da je tam umrl Dr. France Trdan profesor na škofovih za-

ARGENTINSKE VESTI

PREISKOVALNA KOMISIJA ZAHTEVA IZKAZ O POTNIŠKEM GIBANJU NEMCEV

Komisija, ki preiskuje protiarгентinsko delovanje, je zahtevala od ravnateljstva civilnega letalstva in ravnateljstva priseljencev izkaz, koliko Nemcev je od 1. januarja tekočega leta prispelo v Argentino, koliko jih je zopet odpotovalo in koliko jih je v deželi ostalo.

Na podlagi tega izkaza domneva preiskovalna komisija, da ji bo mogoče doznati, da so ti Nemci dospeli v Argentino po ukazu nemške vlade ter jim na setanku v Berlinu dala tudi potrebna navodila.

Pisali smo že, da se je na španskem parniku poleg Leona Hirscha, katerega so angleške oblasti v Trinidadu prijeli in zaprle, nahajal tudi nek sumljiv potnik. Ta potnik je Felix Rodeck ali Radeck. Prvotno se je izdajal za židóvskega begunca, kar mu pa angleške oblasti, kakor argentinske niso verjele.

Sedaj imajo tega možakarja tukaj v Buenos Airesu pod nadzorstvom in preiskujejo, kdo je in s kakšnim namenom je prišel v Argentino. V tej zadevi so tudi preiskali njegove mnogoštevilne kovčge, v katerih so same razkošne stva-

ri, kar je dokaz, da on ni nikak begunec.

No komisija bo že dognala kako in kaj.

GRŠKA MISIJA V ARGENTINI

Na severnoameriškem prevozniku "Argentina", je prispela v četrtek v naše mesto grška misija, katero tvorijo bivši notranji minister Konstantin Maniadakis, general Angelacopulos in trideset drugih častnikov grške armade.

Misija je prišla v Buenos Aires po navodilu grške vlade v Londonu, da stopi v zvezo s tukajšnjimi grškimi predstavniki in jih pobližje seznaniti z dogodki v Grčiji.

Bivši minister Maniadakis je novinarjem izjavil, da je v Grčiji vsako mesto, vsaka vasica, vsak kamen v gorovju porosen s krvjo njegovih rojakov, toda grški narod se ne bo podal temveč se bo bojeval za pravico na strani zaveznikov.

Na tem parniku je dospelo tudi več drugih znamenitih osebnosti, med njimi ruska kneginja Marija, sestrična bivšega carja Nikolaja. Kneginjo Marijo so v pristanišču sprejeli mnogi pristaši prejšnjega režima.

V Buenos Airesu namerava ostati več mesecev.

DOMAČE VESTI

"SLOVENSKI LIST" PONOVO IZŠEL Z ZAMUDO

Ze prejšnji teden je bil "Slovenski list" oddan na pošto šele v soboto zvečer. No pa k sreči se je pošta neobičajno podvzvala, tako da so ga naročniki povečini v nedeljo zjutraj že imeli.

Tudi ta teden je žal radi nedostatka pri stroju v tiskarni zakasnil ter je bil oddan na pošto šele na praznik polodne.

Ker bodo naročniki tedaj list prejeli gotovo pozneje kakor običajno, naj blagovolijo to zamudo oprostiti.

POROKA

V soboto 25. oktobra se je poročil in stopil pred oltar, naš rojak Miroslav Bratuž, doma iz Dobrave pri Sv. Vidu nad Vipavo ter vzel za ženo domačinko Antonijo Mislej, doma iz Lozic pri Vipavi.

Svatba se je vršila v hiši Janeza Bratuž, ulica Campana 641.

Na svatbi je bilo kar pet Bratužovih, kar je pač redek slučaj v Argentini, da pride naenkrat toliko bratov in sester skupaj izmed naših ljudi. Poleg bratov in sestre je bilo še mnogo drugih sorodnikov, prijateljev in znancev navzočih.

Poročno je opravil naš duhovnik g. Janez, katerega sta ženin in nevesta povabila tudi na svatbo. Gospod Janez se je vabilu odzval ter držal novoporočencema lep priložnostni govor.

Svatbena ceremonija se je v popolni skladnosti vršila ter so bili vsi zadovoljni. Kako tudi ne, saj je po-

Veliki zavod "RAMOS MEJIA" Venereas

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914). KOŽA: Krončni izpahi, mozoljčki. Izpuščanje las. Ultraviolečni žarki.

ZLATO ZILO: zdravimo brez brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.

ŽIVNE BOLEZNI: Nevrastenija, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, nadua, gota. Šibkost srca, zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

GREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRELO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

POPOLNO OZDRAVLJENJE \$ 30.— PLAVEVANJE PO \$ 5.— NA TEDEN

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenji zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

OD 9—12 OB NEDELJAH OD 8—12

Rivadavia 3070

PLAZA ONCE

skrbela Tončka Trampužova, da je bila miza polna najboljših jedi.

Novoporočencem želimo mnogo sreče v novem stanu!

KRST

V nedeljo 26. oktobra se je vršil krst v družini Mirkota in Slavice Peljhan. Krstil so sinčka, ki so mu dali ime Leander Mirko.

Za botra malemu Peljhanu, sta bila Marija Pisk in Emil Lozej. Krstni obred je opravil naš izseljenski duhovnik g. Janez Hladnik.

NAŠ DOLENJSKI ROJAK UMRL

V petek 17. t. m. je umrl v bolnici Alvear naš rojak Janez Borse, do-

ma iz vasi Razdrto pri šent Jerneju. Star je bil 41. let ter je prišel v Argentino pred 11. leti.

Zadnje čase se je počutil slab, in ker ni imel tukaj nikakih sorodnikov, se je zatekel v bolnico Alvear, kjer je po štirih mesecih tudi umrl. Pred boleznijo je bil zaposlen v tovarni Klöckner, kjer dela še nekaj naših rojakov.

V času bolezni so ga naši rojaki večkrat obiskali in bolnišnici in mu pomagali. V tem slučaju se moramo zahvaliti v prvi vrsti v imenu naše izseljenske skupnosti Karlu Kocjanu, ki je prevzel nase vso skrb radi pogreba in dal pripeljati truplo pokojnega na svoj dom v ulico Oslo 1282, od koder se je drugi dan vršil pogreb v spremstvu naših rojakov na pokopališče Čakarito.

Zahvaliti se moramo tudi našemu izseljenskem duhovniku g. Janezu Hladniku, ki je opravil molitve za dušo pokojnega na domu rojaka

FOTOGRAFIJA "LA MODERNA"

VELIK POPUST PRI FOTOGRAFIRANJU

Ne pozabite

FOTO "LA MODERNA"

S. SASLAVSKY

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 - Bs. Aires

POSLANSTVO KR. JUGOSLAVIJE — BUENOS AIRES

Avenida de Mayo 1370/III.
U. T. 37-4551

Kr. jugoslovansko poslaništvo išče ter poziva, da se mu javijo sledeči izseljenci:

Gallatia Helmut iz Ljubljane. Zadnji znan naslov je: Sanatorio, Calle Taleahuano 106, Bs. Aires.

Roštag Miho iz Berhasova in Konjur Janko iz Šide. Oba se že od 1928 leta ne javljata svojem.

Marinković Vasa iz Malih Grabičana, sreza Koprivnica. Leta 1938 je pošto prejel na Banco Boston, Florida 99 — Bs. Aires.

Gardulčić Antun iz Beograda. Zadnji znan naslov je: L. N. Alem F.C.P.

Šut Stjepan iz Novakov št. 10, občina Ozelj. Leta 1938 je prejel pošto na L. N. Alem 150, Capital.

Tomanek Franjo iz Predavea. Leta 1938 se je javil z naslova: Banco Boston, Florida 99, Bs. Aires.

Hoffer Julio, fotograf, drugih natančnejših podatkov nima.

Mahstl Ana, roj. Fayst, stara 45 let, rojena v Riočinu ter po možu pristojna v Cereví, srez Blok, duhovska banovina. Zadnji znan naslov je: Calle Independencia 3066, Capital.

Kocjana, kjer je ležalo truplo pokojnega Borseta.

Ob tej priliki so naši rojaki darovali obilo cvetja kakor tudi prispevali za našega dolenskega rojaka, ki mu je usoda namenila večni počitek v argentinski gostoljubni zemlji.

Bodi mu torej rahla tuja zemlja. Vsem pa, ki so darovali cvetje in

Na pokopališču Charariti. Na Vse Svete gredo ljudje na pokopališče, na grob dragih rajnih. Tudi taki gredo, ki nimajo nikogar svojih tam, razen mogoče prijatelja ali znanca, predstavlja si pa te tuje grobove, za grobove dragih v domovini in onih, kdo ve kje, — na bojnih poljanah...

prispevali za kritje pogrebnih strokov, ki so ga spremili na zadnji poti: Bog povrni!

Za pogrebne stroške so darovali: Karlo Kocjan \$ 10, Ivan Bartolj \$ 10, Anton Tomšič \$ 10, Ivan Župan \$ 10, Anton Zagore \$ 10, Franc Gregoričič \$ 10, Jurij Kodella \$ 5, Miha Gerjevič \$ 5, Vlado Heraković \$ 5, Franc Petrič \$ 5, Franc Kaučič \$ 5, Jožef Štrajnar \$ 5, Alojz Zamida \$ 5, Družina de Francisco \$ 5, Jože Bambič \$ 5, Karl Vidmar \$ 5, Vencelj Turk \$ 5, Martin Kerar \$ 5, Leopold Šetina \$ 5, Peter Cerar \$ 2, Janez Šimec \$ 2, Alojz Barle \$ 2, Andrej Benčina \$ 2, Vilko Podvornik \$ 1, Anton Ložar \$ 1, Franc Morave \$ 1. — Skupaj \$ 136.—

Karl Kocjan

NAŠEMU UREDNIŠTVU NAJ JAVI SVOJ NASLOV

Gosp. Petelin Franc iz Cordobe naproša, da poizvemo za naslov nekega Ukmarja, doma iz Gaberja ali Gaberka na Primorskem, ker ima zanj zelo važne vesti iz Jugoslavije. Ukmar ima doma ženo in mater. V Jugoslaviji dva brata od katerih starejši je Viktor.

Naproša pa tudi naše rojake, da bi sporočili naslov, če bi kdo vedel. (Pripomba uredništva): Omenjeni je najbrže Jožef Ukmar, doma iz Gaberja na Vipavskem, ki je sedaj nastavljen kot vratar v Buenos Airesu.

Vesti iz organizacij

Prireditve paternalne slovenske šole

V nedeljo 26. oktobra se je vršila prireditve naših šolarjev s Paternala. Žal pa ni uspela tako, kakor se je želelo.

Ves teden je bilo prav lepo vreme. V nedeljo zjutraj pa je pomalem začelo deževati ter je deževalo neprestano do pozne noči.

Razumljivo je, da v slabem vremenu nerad gre kdo ven, posebno še v boljši obleki. Tako je bilo pač menda tudi to nedeljo, kajti obisk je bil majhen. Navada je tudi, da na šolske prireditve pripeljejo starši svoje otroke, v dežju pa je velika sitnost z njimi. In tudi drugače je posebno za otroke tako vreme neugodno. Prav gotovo je bilo tedaj vreme krivo, da niso mnogi starši s svojimi otroci prišli na prireditve.

So pa še tudi drugi vzroki. Koliko se je prosilo še skoro tri mesece prej, naj naša društva v soboto pred šolsko prireditvijo in na samo nedeljo ne priredijo zabav. Vse prošnje pa so bile zaman. Ravno društva, ki nosijo ime "Slovenec" so ostala gluha na naše prošnje. Pač dovolj žalostno v teh časih!

Nekaj je bilo škodovalo obisku tudi to, ker so nekateri mislili, da ne bo plesa. In tudi če bi ga ne bilo, bi imeli vendar dovolj užitka s tem, da vidijo lepe stvari, ki jih nam pokažejo naši mali, poleg tega pa bi bila njihova dolžnost posetiti prireditve; tudi če bi plesa ne bilo. Sicer pa je itak javljeno, da bo tudi ples.

Prireditve bi se imela pričeti točno ob 4½ uri. Začelo pa se je z izvajanjem kake pol ure pozneje, toda ne radi krivde prirediteljev in malega števila posetnikov, ampak radi nekaterih drugih tehničnih zadržkov.

Celotni spored opisovati bi bilo preobširno. Povemo naj samo, da je bil dober in da se je vršil skoro v celoti, razun ene točke, v kateri bi imela nastopiti Zofka Sulčičeva in Marija Trebšetova. To pa iz razloga, ker je Zofka prepozno dospela iz Cordobe, da bi imela vaje za nastop. Za nadomestilo pa je zapel Slovenski dom par pesmi več.

Ves spored je občinstvu zelo ugajal. Skoraj ne moremo reči, katera točka je bila udeležencem ljubša. Ali rajalni nastop otroškega vrta, Pericón, Sarafan, Cieiban, Gavota, Narobe svet, Kolo, Plesi ali deklamacije. Vse točke so zelo ugajale in so ljudje želeli, da bi se jih ponovilo. Seveda je bilo spričo dolgega sporeda nemogoče želji ugoditi. Ponovilo pa se je Kolo. Ta ples mora prav posebno ugajati, ker so prihajali na prireditveni odbor prošnje, da naj otroci nastopijo tudi s narodnim plesom Kolom. Ta ples prvotno ni bil na sporedu in se ga je uvrstilo šele pozneje na željo in prošnje.

Kakor rečeno, udeleženci so bili nadvse zadovoljni in so se čudili lepih nastopom naših učencev in učenek, od katerih najmlajši še nima-

jo niti štiri leta. Zasluga za to pa gre našim šolskim sestram, ki so jih tako dobro pripravile. Zahvala tudi M. Mavčevi in g. Cirilu Krenu.

Pripraviti tako majhne otroke za tak nastop, pa ni lahka stvar, če pomislimo, da so se malčki predvsem učili drugih šolskih predmetov in posebej za šolsko prireditve. Treba je velikega truda in požrtvovalnosti. In to so naše sestre v polni meri storile. Žal pa, da je bil kljub lepim nastopom otrok njihov trud nevhvaležno poplačan. In radi tega, kakor tudi radi važnosti in potrebe slovenske šole, je skrajno neodpušljivo, da se prošnje šolskega društva ni vpoštevalo.

Udeležencev, je bilo kakih 250 na tej prireditvi, a ti so se zavedali položaja, zato so pa hiteli kupovati srečke ter so bile iste v najkrajšem času vse razprodane. Še nikdar na nobeni prireditvi, ko je bilo dvakrat, trikrat toliko ljudi, niso bile srečke tako hitro razprodane kakor sedaj. Vsa čast in hvala tem zavednim rojakom in rojakinjam.

Zahvala pa gre seveda tudi prodajalkam Vidi Kjudrovi, Angelici, Fani in Mariji Lakner, Gregoričevi in Ireni Jekšetovi. Prav posebno pridne v prodajanju sta bile Gregoričeva in Vida Kádrova. Srečke so bile že v teku pol ure razprodane.

Med udeleženci smo opazili gg. Domielja, Sulčiča s sinom, Defrančeskija z gospo, dr. Švarca in Kajona. Poleg teh precej članov Slovenskega doma in Ljudskega odra. Od Gospodarskega društva z Devota ni bilo nobenega, od Samopomoči pa je samoval eden.

Prireditve torej v gmozem oziru ni uspela, pač pa je v moralnem, saj so bili prisotni nadvse zadovoljni nad lepim nastopom otrok.

Odbor šolskega društva se tem potom zahvaljuje vsem, ki so na prireditvi sodelovali, kakor tudi darovalcem dobitkov za srečelov. Šolski odbor.

Domača zabava Slovenskega doma

SLOVENSKI DOM bo priredil v nedeljo 16. novembra popoldne domačo zabavo, v svojih prostorih ulica Gral. César Díaz 1657.

Na sporedu bo petje ter bosta zbor zapela od J. Aljaža "Ujetega ptiča tožba", "Majolčica" od V. Vodopivca in "Zvečer" od H. Volariča. Igralci bodo pa podali kratko igro-enodejanko "Zdaj gre sem, zdaj pa tja".

Rojaki in rojakinje! Če hočete slišati lepe pesmi in se do dobra nasmejati pri igrici, pridite v nedeljo 16. novembra v Slovenski dom. Žal vam prav gotovo ne bo.

Začetek zabave bo ob 5 uri.

Naznanilo članstvu

Članstvu Slovenskega Doma se sporoča, da si je društvo nabavilo društvene izkaznice, (karnete) radi česar se opozarja članstvo, da se zglašijo pri tovarišici tajnici Vidi

Kjuder ter prineso majhno sličico, ki je zato potrebna.

"MARCHA DE LOS SIGLOS"

Vsako soboto od 8 in pol do 9 ure zvečer je prenos na radio El Mundo pod naslovom "Marcha de los Siglos".

Spored tega prenosa do konca leta je ledeči: Češkoslovaška: 25. oktobra. Francoska: 1. novembra. Poljska: 8. novembra. Belgija: 15. novembra. Norveška: 22. novembra. Jugoslavija: 29. novembra. Holandija: 6. decembra. Danska: 13. decembra. Grška: 20. decembra. Angleška: 27. decembra.

Rojaki poslušajte te prenose!

JUGOSLOVANSKA KERMESA

"Comité Argentino pro Yugo-slavía" se vneto pripravlja za veliko kermeso, ki bo 15. in 16. novembra v prostorih Alvear Palace Hotel.

Kermesa bo pod pokroviteljstvom gospe Lady Ovey, soproge angleškega poslanika, princeze Mire Kudačev Armour, soproge severnoameriškega poslanika in gospe Niče Cankar, soproge našega poslanika.

Rojaki in rojakinje, posetite kermeso.

Proslava 1. Decembra

Jugoslovanska narodna obrana bo letos priredila proslavo našega narodnega praznika ter se bo ista vršila v soboto 29. novembra ob 9 uri zvečer, v dvorani "Unión Tranviarios", ulica Moreno 2967 (tri kvadre od Plaza Once).

Opozarja se vsa naša društva že sedaj na to prireditve.

JUGOSLOVANSKA RADIO URA

Naši izseljenci morejo poslušati jugoslovansko radio uro vsako soboto od 6 ure 45 minut do 7 in ¼ na postajo L R 2 Radio Prieto.

Rojaki in rojakinje, poslušajte to našo radio uro, kjer boste uživali naše narodne pesmi in zvedeli tudi kaj iz našega narodnega življenja.

Pozabljeni "učenjaki"

Ko se pogovarjamo s tem ali onim našim mlajšim rojakom, opazimo, da je pri nekaterih slovenski besedni zaklad zelo pomanjkljiv, ker vpletajo med slovenske besede mnogo tujk, katerim pridajajo slovenske končnice, kar bi pogovor delalo skoro smešno, ko bi ne bil žalosten dokaz pomanjkljive izobrazbe. Je sicer razumljivo, da se preprosti primorski rojak, ki ni imel prilike obiskovati slovenskih šol, ne čitati našega tiska, ali obiskovati domače društvo in skoro ne občevati z izobraženi naše krvi, ni mogel zadostno izpolniti v naši besedi in pisavi. V domačem krogu se

Ali si že član Jugoslovanske Narodne Obrane?

Ako še nisi, vpiši se!

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah.

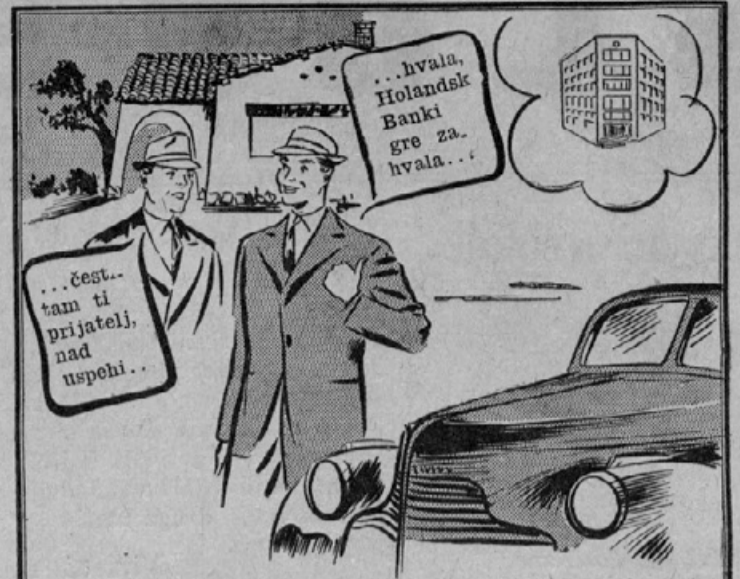
Atelje MARKO RADALJ

Facundo Quiroga 1320

U. T. 22 - 8327

DOCK SUD

TUDI VI ZAMORETE DOSEČI BLAGOSTANJE...

če odprete v naši Banki "Hranilni Račun", in poskušate vlagati mesec za mesecem gotovo vsoto. Z nabiralnikom, ki vam ga damo morete brez žrtve napraviti mesečni vložek, hranivši dnevno nekaj centavov. Tako bo vaš znesek stalno rasel in s tem tudi obresti.

Posetite našo "Hranilnico" v Glavni banki ali v obeh podružnicah.

BANCO HOLANDES UNIDO
SUCURSAL BUENOS AIRES
Casa Central: 25 de Mayo 81
Agencia No. 1: Corrientes 1900 • Agencia No. 2: Cabildo 2426/30
DIRECCION GENERAL: CURAÇAO

je priučil izrazov za domačo rabo in imen domačega orodja, a za kaj več mnogokrat ni bilo prilike in mogoče tudi časa ali volje ne. Nič čudnega, če zato ta ali oni živi v zmotni misli, da slovenski jezik "nima dovolj besed".

Če bi tak naš človek ostal doma, bi se v domačem krogu ne samo izpolnil v jeziku, marveč bi se v stikih z naravo ter tudi ob lastnih življenjskih izkušnjah tudi drugače toliko izpolnil, da bi z lahkoto izvrševal svoje naloge v življenju, saj je naš človek v domovini, čeprav obremenjen z nekaterimi hibami, na splošno nadarjen in ukazeljen in predvsem značajan — lastnost, ki maresikomu tu manjka. Toda poveljne razmere so nas prisilile, da smo morali po svetu in se živjeti v drugačno življenje. Ne samo nepoznanje jezika, nego tudi različna nepoznana orodja in delo s katerim se je bavil, so večkrat vplivali, da je pozabljal na domače izraze, ki jih je rabil pri domačem največkrat kmečkem delu v domovini.

Še bolj kot delo je vplivala na našega človeka družba in tisk, da se odtujuje naši govoric in tudi nekaterim našim običajem. Mislimo si rojaka iz mirne vasi, ki je prišel v svet. Tam v domovini je bil ves njegov razvoj pod vplivom bližnje družbe, zato naraven; a tu v svetu, kjer nima domače družbe skoro nikakoršnega vpliva, je začel vsestransko uveljavljati svojo prostost. Povsod imeti prvo besedo in nikomur biti pokoren, najmanj pa kakšnem iz domačih krajev — je ideal marsikaterega živahnega mlajšega rojaka, radi česar ni v naši družbi in društvi tistega reda, ki bi bil v sedanjih časih potreben.

Kdor mnogo govori, mora veliko vedeti ali lagati — tako sem slišal enkrat modrijane na vasi. In tega preprostega reka se spomnim vselej, kadar moram poslušati razpravljanja v naši družbi. Z lažjo se navadno ne pride daleč, ker tudi najbolj površni in lahkomišelnih ljudje se navadno ogibljejo lažnjivega goveda. Treba se torej učiti, če se hoče, da bo imela beseda uspeh in oni, ki govori, kaj veljave. Tega se naš človek zaveda in je zato najbolj užaljen, kadar se mu dokaže nesposobnost v enem ali drugem priljubljenem predmetu, v katerem se smatra za popolnega strokovnjaka. Naš človek rad pokaže da nekaj zna, zato sega po predmetih, kjer lahko brez posebnega truda razkazuje svojo "učenosť". A v tem navdušenju za razkazovanje učenosťi ne začenja samo smešnost, nego tudi pretirana samozavest, domišljavost, nadutost in podobne nelepe duševne lastnosti, ki so nemalokrat posledica takšnega "samoizobraževanja" mladega človeka. Par primerov zato: Kako se more pristevari človek k učenim, če pa sproti pozablja, kar se uči ter mnogokrat ne ve, kaj je govoril pred tednom ali tudi samo pred dnevom. Pa še do

lepšega zaključka pridemo pri človeku, ki pozablja svoj jezik, kate-rega je rabil mogoče dvajset let. Tak pozabljen človek pač nima pravice delati se učenega, pa če zna tudi za vse politične in druge dnevne dogodke. (Ne vem zakaj si predstavljam takšnega človeka, kot tisto žensko na vasi, ki ve za vse podrobnosti od vseh sosedov, a jo vendar nima nihče za učeno ter se je ogibljejo vsi pošteni ljudje).

Učiti se, je vsekakor treba — ali kako? Na to vprašanje nam daje najboljši odgovor veliki Jugoslovan, slavni fizik in učenjak Mihajlo Pupin. V svojem življenjepisu (izdala "Vodnikova družba", v Ljubljani), — ki naj bi ga čitali vsi naši rojaki, če jim pride v roke — je ta velik izumitelj pomiloval velemestne otroke, ker ne pridejo dovolj v stik z naravo. Ta izredni mož, ki je prišel od navadnega pastirja v domovini do enega najslavnejših učenjakov in profesorjev na severoameriških univerzah, je izkoristil marsikatero tajnost, katero je opazoval kot pastirček. Vse dolgoletno študiranje in delovanje po univerzah mu ni vzelo spomina na opazovanje v mladih letih in ni mu vzelo spoštovanja do svojih sorodnikov in do preprostega naroda ter njegovih običajev. Tudi ni pozabil domovine in svojega jezika, ki ga je obdržal in cenil, čeprav je bil skoro vse življenje v tujini ter imel prijateljske zveze z osebami kot so bili predsednik Združenih držav Wilson in drugi. Bil je torej precej drugačen od tega ali onega rojaka — "učenjaka", ki hoče pozabiti na svoj dom, rod in jezik ter na prvo domače učenje.

Učenje je potrebno, to ve vsakdo. Učeni pa ne postanemo z listanjem po večernikih ali poiziranjem dnevnih vesti; za učenje je potrebno stvarno štivo. Najboljša učiteljica je pa lastna izkušnja, ki nam pove, če se dobro učimo iz nje, da ne znamo mnogo. In kadar se tega zavedamo, je že nekaj.

I. P.

Naznanjam cenj. rojakom, da imam že za SPOMLAD in POLETJE veliko izbiro najfinjšega blaga. — Cene zmerne!

Delo prvovrstno!

Krojačnica

LEOPOLD UŠAJ

GARMENDIA 4947

La Paternal Buenos Aires

Slovenski stavbenik

Za načrte, betonske preračune in Firmo,

obrnite se do tehničnega konstruktorja

FRANCA KLANJSEK
Marcos Sastre 4363

Villa Devoto U. T. 50 - 0277

Trgovina čevljev
BELTRAM

Vsakovrstna izbira čevljev in copat.

Dto. Alvarez 2288 — Paternal Buenos Aires

Cerkveni vestnik

2. nov. Maša na Paternalu za **Frančiško Hladnik**, Zapoje žalni zbor.

Ob 12 uri pri Sv. Rozi za Andreja Sulič.

Molitve na Paternalu (Av. del Campo). Kdor želi, da se vrše molitve za njegove rajne, naj se prijavi.

9. nov. Maša na Avellanedi.

Ob 12 uri pa pri Sv. Rozi za Franca in Jožefa Požrl.

Popoldne shod v Novi Pompeji z začetkom ob 16.30 uri.

Na Čakariti se zberemo torej v soboto popoldne 1. nov. na dan vseh svetnikov. Ob 16.30 v grobnici jugoslovanskega podpornega društva, ki leži ravno od glavnega vhoda eno kvadro in nato po diagonali desno eno kvadro.

Pridite, da pomolimo za naše rajne in da premislimo na grobeh, katera je prava človekova modrost.

V Novo Pompejo pohodimo drugo nedeljo, to je 9. nov.

Ne pozabite vzeti s seboj pesmarice, da bomo bolj lepo zapeli.

Janez Illadnik

Dolžnost vsakega našega človeka je, da je član J.N.O.

Slov. Babica

FILOMENA BENES-BILKOVA

Diplomirana na Univerzi v Pragi in v Buenos Airesu
Ordinira od 9 zjutraj do 9 zvečer
LIMA 1217 — BUENOS AIRES
U. T. 23 - Buen Orden 3389

DOMOVINA

Goreče ljubi nas predraga mati in zdi se nam, da ona je edina, ki vse prenese in trpi za sina, ki vsa za nas se mora žrtvovati.

Bojiš se, da boš moral sam ostati, da mater vzela ti bo bolečina? — O, ne pozabi, da bo domovina postala tvoja druga mati!

Virant Branko
Dev. Mar. v Polju

Krojačnica 'Gorica' Franc Leban

WARNES 2191 Bs. Aires
Nasproti postaje La Paternal

KADAR ISČETE SLUŽBE
obrnite se na rojakinjo

Berto Cernič

DORREGO 1583 — Gs. Aires
U. T. 54 - 3588

TRGOVINA JESTVIN

"Bela Ljubljana"

IVAN MOČNIK

Sapaleri 2700 na Paternalu
U. T. 59 - 0467

SLOVENSKI ORKESTER

Se priporoča društvom in zasebnikom za igranje na prireditvah, domačih zabavah oziroma ob priliki porok ali drugih domačih slavnosti. Deča naslova: Calle Cortina 2748 (Villa Devoto) ali pa Bolivia 4460. U. T. 50-2153.

MATERI

Nad mano je noč se razpela, ne vidim več belih poti, vse zvezde bolest mi je vzela, vzdihljaj moj v temo se gubi...

O mati — med nama daljina —
še sklepaš za sina roké?
O mati, ti zvezda edina
še siješ v samotno sree!
Peter Levec, dijak.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost, razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznanega specialista za navedene bolezni

Dr. A. AZAGUIRRE.

Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučah, obistih, jetrah, želodcu, živčevju, glavobol in revmatizem.

Zenske bolezni.

Analizacije krvi, vode itd. so izvršene po Profesorju Narodne Univerze v Buenos Airesu Dr. I. Raffo.

RAYOS X, DIATERMIA in ELEKTRIČNO ZDRAVLEJNJE.
Zdravniški pregled \$ 3.—

Sprejemamo: od 9—12; pop. od 15—21. — Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

(1 kvadro od Av. de Mayo v višini 900)

PRVOVRSTNA KROJAČNICA

"LA ESTRELLA"

ZA POMLADANSKE IN

POLETNE OBLEKE

V ZALOGI VELIKA IZBIRA
BLAGA ZNAMKE SUPERLAN

Stanislav Maurič

TRELLES 2642 — Buenos Aires

U. T. 59 - 1232

POSLUŽUJTE SE PODJETIJ, KI OGLASUJEJO V NAŠEM LISTU!

Ana Chrpova

Slov. babica

dipl. v Pragi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovcam. Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. Postrežba prvovrstna.

ENTRE RIOS 621
U. T. 38, Mayo 8182

AKO HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Sprejema se od 9 do 12 in od 15 od 21 ure.
GOVORI SE SLOVENSKO
BARTOLOME MITRE 1676

Técnico Constructor

Proyectos - Planos

Trámites

Homigón Armado - Firma de los Planos

Pedro Morán 5130 Buenos Aires U. T. 50 - 5585

Caričin ljubljenec

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje 249

Njegov obraz je žarel, vsi so videli, da je ves divji.

Aleksander Potemkin je zgrabil Orlova in ga potegnil od lepe Turkinja.

— Lopov! — vzklikne Potemkin. — Nesrečnež! Mar je to tvoje junakstvo, da napadaš nezaščiten ženo?

Pomirite se, baronica! Ta podlež se vam ne bo več približal, to vam jamčim!

Pri Bogu vam prisegam, da vas ne bom več zapustil, rajše postanem morilec, kakor pa da bi dovolil, da bi vas ta ženska samo še enkrat pogledal!

Lepa mlada žena je bila strašno blede. — Noge so se ji šibile, tako da je morala sestiti.

Aleksander Potemkin pa se postavi pred njo kakor človek, ki je sklenil, da se bo boril do zadnje kaplje krvi.

Gregor Orlov je dobil od Aleksandra Potemkina takšen udarec s pestjo, v obraz, da se je opotekel. Sedaj pa plane ves divji proti svojemu nasprotniku.

— Sedaj je naposled napočil trenutek, ko se bo vsa zadeva med nama razjasnila! — zavpije Gregor Orlov, ki se je kar penil od jeze in sovraštva.

— Že zdavnaj sem želel, da bi spregovoril s teboj kakšno besedico! — odgovori Potemkin!

— Ubogi caričin miljenec! — vzklikne Gregor Orlov. — Ti praviš, da sem ti ugrabil to ženo. — Kaj pa ti? — Mar nisi ugrabil ti meni Katarininega srca?

Mar je nisi s svojim prilizovanjem in z zvijačo ulovil v svoje mreže?

Potegni meč, lopov, da se bova pogledala čisto od blizu.

— Pripravljen sem, Gregor Orlov! — vzklikne Aleksander Potemkin.

Aleksander Potemkin se je moral že braniti, kajti Gregor Orlov je že navil nani.

— Pomirita se! Ne smeta se dvojebojevati! — vzklikne lepa Turkinja, ki se je vsa tresla od strahu.

Ne, knez Potemkin, radi mene se ne smete izpostavljati takšni nevarnosti!

Prosim vas, rotim vas, ne bojujte se!

— Umaknite se, baronica! — reče Aleksander Potemkin. — Sedaj vas jaz rotim, da se ne izpostavljate nevarnosti, — lahko bi vas zadel najin meč!

Ha, podlež, ti meriš na moje sree — — — Na, tu imaš, to in — še to!

Dvakrat je Aleksander Potemkin navalil na črnega grofa toda Orlov se je vedno spretno umaknil udarцем, tako da ga nasprotnik ni mogel zadeti.

Zvenket mečev je privabil tudi mnogo ostalih gostov v sobo, kjer sta se nasprotnika borila.

— Pokličite carico! — je vzklikala množica, ki je pridrla po hodniku.

— Nehajta, v caričinem imenu — tukaj se ne smeta boriti, — to je zimska palača!

— Umreti mora! — zavpije Gregor Orlov. — Že zdavnaj ga sovražim, — to je moj smrtni sovražnik! Ni mi nič za življenje, samo da bi njega ubil.

Hahaha, knez Potemkin, ta naslov si dobil samo za to, da bo krasil tvoj nagrobni spomenik, — prvi boš in tudi zadnji svojega kneževskega rodu!

Orlov navalil znova na svojega nasprotnika, ki je že čutil, kako mu polagoma pešajo moči.

Vendar pa se staremu borcu ni posrečilo tako hitro premagati mlagega caričinega miljenca kakor je morda sprva mislil.

Tudi Potemkin se je hrabro boril. Nekolikokrat je tudi Gregor Orlov visel v smrtni nevarnosti, — v svoji neskončni jezi je namreč sam priletel pred konico Potemkinovega meča.

Toda njegova spretnost ga je vedno rešila.

Meči so udarjali drug ob drugega, tla so se tresla pod njunimi koraki, nihče ni vedel kda bo izšel iz te

ga dvoboja kot zmagovalec.

Nenadoma pa Potemkin krikne.

Le slabo se je branil proti napadom divjega nasprotnika, ker si je zdajci zakril z roko levo oko.

— Moje oko — moje oko — zaječi Aleksander Potemkin, — on me je — — —

Dalje nesrečnež ni mogel govoriti.

Meč mu pade iz roke, Potemkin pa se zgrudi na tla.

— Zadel sem te! — vzklikne zmagovalno Gregor Orlov. — Premagal sem te! — Ha, kako krvavi!

Izobil sem ti oko, lopov!

Sedaj boš slep, dragi moj!

To je moja osveta, Aleksander Potemkin, osveta Gregorja Orlova, — tega znamenja si ne boš mogel nikdar več izbrisati!

— Ni ti treba umreti, — nadaljuje črni grof. — Kaj bi bila tebi smrt?

Morda bi si jo še zaželel!

Postavili ti bi nagrobni spomenik, slavili bi te kot mučenika, — sedaj pa boš živel kot pohabljenec, — jaz pa vem, kakšna je Katarina, predobro jo poznam, — ona ne bo več ljubila slepega moškega, — zagotovljena ti je prav ista usoda, ki je nekoč po tvoji krivdi doletela mene.

Prezirala te bo in zavrgla!

S ponosne višine, na kateri si se nahajal, boš strmoglavil v prepad, — tja, kjer si bil nekoč, preden se ti je posrečilo, da si z zvijačo in s prevaro zasedel to mesto.

— Dovolj, dragi brat, — mu zašepče sedaj Aleksej Orlov in ga prime z obema rokama.

Pred carico se ti ne bo tako lahko opravičiti, — odgovarjati boš moral za ta dvoboj!

Pusti ga sedaj, — saj je itak premagan!

Gregor Orlov potisne svoj meč v nožnico, se zamolklo zasmeje in prepusti ranjenca ostalim gostom.

Medtem je neki višji dvorni uradnik odhital v dvorano, kjer se je nahajala carica Katarina.

Globoko se je priklonil svoji gospodarici in ji zašepetal, kaj se je zgodilo.

Carica Katarina je takoj odhitela v majhno dvorano, kjer se je pripetila nesreča.

Med gosti je nastalo živahno šepetanje:

— Njeno Veličanstvo carica!

Katarina je z divjim krikom planila k ranjencu.

Bila je blede, zmedena in prestrašena, raztrgala je svojo dragoceno plesno obleko in mu obvezala čelo.

Pri tem pa ga je neprenehoma poljubljala in ihtela.

— Oh, ljubljeni, kaj se je zgodilo!

Kri! — Kri! —

Kdo je to storil? — Kdo je to storil?

— In vedno znova je odmevalo strašno vprašanje — "Kdo je to storil?"

— Pohabili so mi ga, morda so mi ga celo ugrabili, — je vpila carica Katarina, — toda gorje mi, kdor je to storil!

Kesal se bo za to!

V splošni zmešnjavi, ki je nastala v sobi, ni nihče niti pomislil na to, da bi poklical zdravnika.

Potemkin je nezavesten ležal na tleh.

Ni vedel, kaj se z njim dogaja.

Katarina je klečala poleg njega in tiho ihtela.

Klečala je ob svojem miljencu, minute so minevale, ona pa ni mogla spregovoriti niti besedice.

Naposled pa je spregovorila — in njen glas je zvenel strašno, kakor glas boginje maščevanja.

— Kdo je to storil? — vpraša Katarina še enkrat.

Zahtevam, da mi odgovorite na to vprašanje!

Čeprav mi ne izdate krivca, ga bom sama našla!

Zdajci pa stopi minister Panin k njej.

strašne borbe.

Videl sem, kako sta se borila moža, ki bi imela dovolj vzroka, da bi spoštovala mir teh posvečenih prostorov.

Mislil namreč kneza Aleksandra Potemkina in Gregorja Orlova.

Takoj pa moram pripomniti, da je bil grof Gregor Orlov tisti, ki je pričel prepir in povzročil vso nesrečo.

Videl sem samo, kako se je knez Potemkin branil.

Prej kakor se mi je posrečilo, da bi ju ločil, je knez Aleksander Potemkin dobil rano, ki mu bo poškodovala vid, če se ne motim.

— Kaj pa zdravnik? — vpraša carica in se strese.

Ali ste poslali po zdravnika? Smatrala je za važnejše, da bi izparil ranjencu rano, kakor pa da bi govorila o krivcu in njegovem zločinu.

Carica si je prizadevala, da bi ustavila kri, ki je tekla iz Potemkinove rane.

Zdajci pa se na pragu pojavi Gregor Orlov.

Če bi ne bil tako pijan, bi se brez dvoma ne drznil še enkrat pojaviti na mestu dvoboja.

Dvorjani in zbrane dvorne dame so se umaknili pred njim kakor pred okuženim človekom.

Vedeli so, da bo prišlo sedaj do strašnega prizora med carico in med njenim nekdanjim miljencem, kdo pa bo zmagal, je bilo vsem jasno.

Carica bi mu bila vse oprostila, Oprostila bi mu bila, če bi jo bil razžalil, ker pa je onesrečil Aleksandra Potemkina, mu tega ne bo mogla nikdar pozabiti.

— Kdo mi je to storil? — ponovi carica Katarina, ko je zagledala grofa Gregorja Orlova, ker je hotela, da bi ji on sam priznal svoje dejanje.

— Če Vaše eVeličanstvo misli človeka, ki je tega le tukaj kaznoval, — vzklikne grof Gregor Orlov predrzno, — odgovorjam:

To je storil Gregor Orlov — bil pa je popolnoma upravičen.

(Nadaljevanje)